



התוכנית לתואר מוסמך (M.A.) בייעוץ חינוכי

שנה"ל תשע"א

תואר מוסמך בייעוץ חינוכי

ראש התוכנית

פרופ' כהן אדיר

מרכזת אקדמית

ד"ר פלג אורה

יועצת לענייני סטודנטים

ד"ר דור אסנת

חברי הסגל האקדמי *

פרופ' מן המניין:	פרופ' כהן אדיר, פרופ' רולידר עמוס.
פרופ' חבר:	פרופ' אבו-בקר ח'אולה (מומחה), פרופ' חיימוב איריס (השתלמות ממושכת), פרופ' פרידמן ויקטור, פרופ' צ'יינסקי אורנה.
מרצה בכיר:	ד"ר יגיל דוד, ד"ר לופי דובי, ד"ר פלג אורה.
מרצה:	ד"ר ארנון צחי, ד"ר דור אסנת, ד"ר דן אורי, גב' פורטל חביבה (מומחה).
עמיתי הוראה:	פרופ' תדמור ישעיהו (מומחה), ד"ר הדר אפרת, ד"ר שכטר חוה, גב' יצחק-פישמן ענת.

* יתכנו שינויים ברשימת סגל ההוראה.

מרכזת התוכנית

גב' ברגר שירי

טל': 04-6423513

פקס: 04-6423512

שעות קבלה: ימים א'-ה' 12:00 - 10:00 בנין רב תכליתי 2, קומה 1.

מענה טלפוני: ימים א'-ה' 09:00-10:30

e-mail: shirib@yvc.ac.il

מטרת הלימודים

במישור התיאורטי-העמקת ידע והיכרות עם תהליכים חינוכיים, התוודעות אל יסודות עיוניים מרכזיים של הייעוץ כבסיס לפיתוח גישה מדעית בחקר החינוך, רכישת כלים ליישום כתיבה מדעית ופיתוח חשיבה ביקורתית.

במישור היישומי-פיתוח כשרים ומיומנויות ייעוציות, הכשרה לעבודה בייעוץ חינוכי תוך התנסות והיכרות את מורכבותו ורב גוניותו של תפקיד היועץ החינוכי בתקופתנו. פיתוח מודעות לבעיות חברתיות עדכניות במערכת החינוך הישראלית ולכלים אבחוניים וטיפוליים המשמשים את עבודת היועץ החינוכי.

במישור הערכי-חברתי-טיפוח עתודה של חוקרים בתחום הייעוץ החינוכי, קידום גוף הידע באמצעות מחקרים משותפים למרצים ולסטודנטים, הכשרת עתודה להוראה במכללות ולתפקידי מנהיגות בכירים במערכת החינוך בישראל.

דגש על לימודי משפחה והורות-לצד ההכרה במשמעותיות המסגרת החינוכית עבור התלמיד, מקובל לראות את המשפחה כמערכת בעלת ההשפעה הראשונה בחשיבותה בחיי התלמיד. לצורך התערבות משמעותית ויעילה, נחוץ להתייחס אל הקונטקסט בו פועלת משפחת התלמיד, וכן לראות את התנהגות הילד ותפקודו, כמשפיע ומושפע מהתנהגותם של שאר בני המשפחה. הדגש המושם בתוכנית על לימודי משפחה והורות נועד להוות הרחבה והעמקה במסלול הלימודים, ולהקנות בסיס מקצועי איתן בעבודה עם משפחות. שילוב קורסים מתחום זה מטרתו להעמיק את התנסות היועץ בעבודה עם הורים ובהדרכתם, תוך הדגמת היכרותו את הפן התיאורטי העדכני בעבודה עם משפחות. גישה זו יש ביכולתה לתרום לקדום עבודת כלל הצוות החינוכי בבית הספר והעמקת תובנותיו, ולתרום לקידום שיתוף הפעולה והדדיות בקשר בין ההורים ובית הספר.

מבנה תוכנית הלימודים

ש"ס	שנה א'
10	תשתית לכתיבה מדעית ושיטות מחקר
14	קורסי חובה תיאורטיים
10	קורסי חובה יישומיים
4	סמינריון מחקרי
38	סה"כ
ש"ס	שנה ב'
2	תשתית לכתיבה מדעית ושיטות מחקר
12	קורסי חובה תיאורטיים
8	קורסי חובה יישומיים
4	סמינריון מחקרי
2	קורס בחירה
28	סה"כ

תוכנית הלימודים

ש"ס	שם הקורס	שנה א'
2	שיטות מחקר למתקדמים	
2	שיטות מחקר למתקדמים-תרגיל	
2	שיטות מחקר איכותניות	
2	שיטות מחקר איכותניות-תרגיל	
2	כתיבה מדעית ללימודי מ.א.	
2	תיאוריות ביעוץ	
2	התפתחות הפרופסיה והיבטים פרופסיונאליים	
2	היעוץ החינוכי בראיה סלוטוגנית ומיטבית	
2	יעוץ חינוכי בגיל הרך	
2	סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה התפתחותית עכשווית	
2	תהליכי הריאיון למתקדמים	
	אבחון בית הספר בהיבט מערכתי-מיפוי וזיהוי	
2	נקודות חוזק וקושי א'	
4	עקרונות והתנסות בהנחיית קבוצות	
4	התנסות מעשית	
4	סמינריון מחקרי	
2	אתיקה ביעוץ	
38	סה"כ	

ש"ס	שם הקורס	שנה ב'
2	סדנה ללוי כתיבת עבודת גמר	
2	תיאוריות של גיל ההתבגרות ויעוץ למשפחה בשלב ההתבגרות	
4	תוכנית התערבות ייעוצית תכנון והערכה	
2	תהליכים ומודלים ביעוץ לקריירה	
	היבטים ייעוצים בשילוב הילד בעל הצרכים המיוחדים *	
2	אבחון בית הספר בהיבט מערכתי-מיפוי וזיהוי נקודות חוזק וקושי ב' *	
2	טיפול משפחתי -יישום לעבודת היועץ בביה"ס	
2	היבטים ודגשים בעבודה עם הורים בביה"ס	
4	התנסות מעשית למתקדמים	
4	סמינריון מחקרי	
2	קורס בחירה	
28	סה"כ	

*הקורס יפתח בשנה"ל תשע"א

לסטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תש"ע

שנה ב'

ש"ס	שם הקורס
2	סדנה ללוי כתיבת עבודת גמר
2	תיאוריות של גיל ההתבגרות וייעוץ למשפחה בשלב ההתבגרות
4	תוכנית התערבות ייעוצית תכנון והערכה
2	תהליכים ומודלים בייעוץ לקריירה
4	עקרונות והתנסות בהנחיית קבוצות
2	טיפול משפחתי - יישום לעבודת היועץ בביה"ס
2	היבטים ודגשים בעבודה עם הורים בביה"ס
4	התנסות מעשית למתקדמים
4	סמינריון מחקרי
2	קורס בחירה
28	סה"כ

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

כדי לעבור משנה א' לשנה ב' על הסטודנט לעמוד בכל התנאים המפורטים להלן :
ציון עובר בכל הקורסים : קורסים מתודולוגיים ציון עובר של 75, כתיבה מדעית ציון עובר של 75, יתר קורסי החובה ציון עובר של 60.
ציון ממוצע שנתי של 70 לפחות.
הערכה חיובית של המדריכים בהתנסות המעשית.

תנאים לסיום התואר

ציון 75 לפחות בקורסים מתודולוגיים.
ציון עובר ביתר הקורסים.
ציון 80 לפחות בעבודת הגמר.
הערכה חיובית של המדריכים בהתנסות בשדה.
ממוצע כללי של 70 לפחות.

שקלול ציון סופי לתואר

25% ציון עבודת הגמר.
75% ציון ממוצע כללי של הקורסים שנלמדו במהלך התואר.

שיטות מחקר למתקדמים

מטרת הקורס הכרת העקרונות של ביצוע מחקרים בתחום החינוך. הרחבת ידע ופיתוח מומחיות בהיבטים המתודולוגיים של המחקר הכמותי, מדידה והערכה. במהלך הקורס ייחשף הסטודנט לסוגי מחקר שונים (המחקר הכמותי בהשוואה למחקר האיכותי), והתפתחות המחקר המדעי בהוראה ולמידה. במהלך הקורס ירכשו כלים בסיסיים ושיטות כמותיות מתקדמות (כגון: ניתוח שונות, רגרסיה מרובה, וכן ניתוחים א-פרמטריים), לצורך תכנון וביצוע מחקר בתחום החינוך. תוך קידום היכולת לקריאה ביקורתית של מאמרים מחקרים וכן כנקודת מוצא להתנסות במחקר חינוכי הלכה למעשה. כמו כן, נדון בסוגיות אתיות ומתודולוגיות במחקר בהוראה ולמידה.

2 שש"ס / ש' / 75

א' 37000 פרופ' אורנה ציישינסקי ה' 10:15-11:45

שיטות מחקר למתקדמים-תרגיל

2 שש"ס / ת'

א' 37000 גב' נעה פלד ה' 12:15-13:45

התפתחות הפרופסיה והיבטים פרופסיונאליים

הקורס יתעמק במהות מקצוע הייעוץ החינוכי במדינת ישראל. יזכו להתייחסות שאלות רלוונטיות למהות הפרופסיה, ולדילמות קודמות ועכשוויות בתחום. תתקיים התייחסות לריבוי המרכיבים בעבודת היועץ, לריבוי ציפיות המערכת והסביבה החינוכית. תידון שאלת תפיסת הזהות המקצועית של יועצים חינוכיים. תהיה התייחסות אל הייעוץ בקונטקסט פרטני ומערכתי, בהתייחס לייעוץ שהיה ויהיה.

2 שש"ס / ש' / 60

א' 37005 ד"ר אסנת דור ב' 12:15-13:45

כתיבה מדעית ללימודי מ.א.

קורס זה נועד להקנות מיומנויות של קריאה מדעית, כתיבה מדעית והצגת עבודות מדעיות. מטרתו המרכזית של הקורס היא לתת לסטודנטים את הכלים הנחוצים על מנת לכתוב את עבודת הגמר בלימודי תואר שני בייעוץ חינוכי: הכרת כללי הכתיבה המדעית באופן כללי (A.P.A 5) והקניית מיומנויות הנחוצות לשם כתיבת עבודת הגמר באופן ספציפי. במהלך הקורס תינתן הדרכה בבחירת הנושא, חיפוש ספרייתי, סקירת ספרות מדעית, ואופני כתיבה מדעיים. מטרה נוספת של הקורס היא להקנות לסטודנטים את הכלים הנחוצים לעריכת הצגה אפקטיבית של נושא מדעי או פרויקט התערבות מול סוגי קהל שונים כגון בכנס מדעי, בישיבות, ובועדות שונות תוך שימוש באמצעים ועזרים מגוונים.

2 שש"ס / ש' / 75

א' 37002 ד"ר אורה פלג ב' 16:15-17:45

שיטות מחקר איכותניות

המחקר האיכותני מייצג פרדיגמה מחקרית שונה במהותה משיטת מחקר כמותני. בקורס תתבצע סקירה כללית של שיטות מחקר איכותניות. הקורס יתמקד בבעיות המקצועיות והאתיות, בנייתן של חומרים כאלה וכן בקשר שבין ניתוח איכותני לבין דרכי מחקר כמותני. במהלך הקורס יכירו הסטודנטים כלים ומיומנויות לבניית מחקר איכותני כגון: הראיון, איסוף נתונים, התצפית לסוגיה, ניתוח ופרשנות ועוד. כמו כן ידונו בהיבטים ייחודיים של תכנון המחקר וביצועו בשלבים השונים, כמו תוקף, מהימנות ועוד. כן יתנסו הסטודנטים בכניסה לאתר המחקר, איסוף נתונים וזיהוי דרכים לפענוח מדעי שלהם.

2 שש"ס / ש' / 75

ב' 37001 ד"ר חוה שכטר ב' 10:15-11:45

שיטות מחקר איכותניות-תרגיל

2 שש"ס / ת'

ב' 37001 גב' אורית שמיר-בלדרמן ב' 08:30-10:00

תיאוריות ביעוץ

הסטודנטים ילמדו על התפתחות תיאוריות היעוץ החינוכי וילמדו את התיאוריות הבסיסיות כגון התיאוריות הפסיכו דינאמיות, התנהגותיות, הקוגניטיביות, ההומאניסטיות, המערכתיות, ואחרות. לגבי כל תיאוריה הסטודנטים ילמדו איך התיאוריה ממשיגה את ההפרעה הנפשית, התהליך הטיפולי, טכניקות ואסטרטגיות התערבות. התיאוריות ילמדו באופן ביקורתי שיעזור לתלמידים לבחון את יתרונות התיאוריה, חולשותיה, ואת היישומים שלה בעבודתו של היועץ. כמו כן תיערך השוואה בין התיאוריות והבחנה בין הזרמים השונים בתוך כל תיאוריה על מנת לחדד את המשותף לעומת הייחודי בכל תיאוריה ובכל זרם. במהלך הקורס יוצגו מקרים לדיון וקלטות שידגימו דרכי ההתערבות של כל תיאוריה.

2 ש"ס / ש' / 60

ק: 37012

ב' 37004 ד"ר צחי ארנון ה' 12:15-13:45

היעוץ החינוכי בראיה סלוטוגנית ומיטבית

קורס זה מתמקד בגישה המיטבית והפרואקטיבית המקדמת ויוזמת התערבויות לטובת רווחת הפרט והסביבה החינוכית. הקורס יעסוק בהתמודדות פרופסיות היעוץ עם היבטים רווחים בעבודת היועץ, מאוריינטציה מקדמת בריאות, תוך ראיית מגוון היבטים בעבודת היועץ באוריינטציה זו.

2 ש"ס / ש' / 60

א' 37006 ד"ר אסנת דור ב' 14:15-15:45

סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה התפתחותית עכשווית

הקורס יעסוק בסוגיות נבחרות בפסיכולוגיה התפתחותית. תהיה העמקה בהבנת ההתפתחות על היבטיה השונים בדגש על שנות הינקות והילדות. בקורס תילמד תפיסת ההתפתחות בגישות הפסיכודינמיות בכללן התיאוריות של קליין, מאהלר, ויניקוט ושטרן; כמו כן תידון התפתחות נזירי פסיכולוגית תוך התמקדות בנושאי טמפרמנט, אינטגרציה חושית וויסות רגשי. הסטודנטים יתוודעו להתפתחויות בתיאורית ההתקשרות לאורך החיים; ולהתפתחות בתוך הקשר: ההורי, המשפחתי, החברתי והמערכתי. בנוסף, במסגרת הקורס יושם דגש על האופן בו סוגיות התפתחותיות אלה באות לידי ביטוי בקרב תלמידים במערכת החינוך.

2 ש"ס / ש' / 60

ב' 37008 ד"ר אורי דן ב' 14:15-15:45 (מעודכן נכון ל-10.01.11)

יעוץ חינוכי בגיל הרך

עיקרו של הקורס בנייתו ודרכי טיפול בקשיים אמוציונאליים והתנהגותיים אופייניים של ילדים בגילאי 3-6 בסביבת הבית והמוסד החינוכי. קשיי פרידה, הסתגלות חברתית, חינוך לניקיון, תפקוד מוטורי, קשיים בדחייית סיפוקים, הצקה ואלומות, האופייניים בגילאים אלה, ייסקרו בהרחבה בהתבסס על סקר ספרות עדכני. בשלב ראשון, ייחשפו הסטודנטים לשיטות אבחון, תצפית ואיסוף נתונים בהקשרים לסוגיות הנדונות ובהמשך, לשיטות התערבות המיועדות להנחיית הגננת, המטפלת וההורים לגישה נכונה וטיפול יעיל בבעיות האופייניות לגילאים אלה.

2 ש"ס / ש' / 60

ב' 37013 ד"ר אפרת הדר ה' 10:15-11:45

תהליכי הראיון למתקדמים

מטרתו של קורס זה להכשיר את תלמיד היעוץ החינוכי לעבודה באחד מכלי העבודה המרכזיים והחשובים ביותר של איש מקצועות הסיוע. הראיון הינו יחידת העבודה הבסיסית של איש המקצוע בתחומי הטיפול ובכלל זה היועץ החינוכי ומהווה צומת של כישורים מקצועיים שונים. מיומנות הראיון כוללת למעשה שילוב של ידע ויכולת במספר תחומים בסיסיים כגון אבחון והערכה פסיכו-חינוכיים, הכרות ושליטה בטכניקות ובמיומנויות של התערבות, התמצאות וידע בפסיכולוגיה אבנורמלית וליקויי למידה. הכשרה ויישום של עקרונות הראיון היעוצי משקפים את מיוצויים של כשרים אלו. תהליך הלמידה יכלול דיונים תיאורטיים, תצפיות בראיונות והתנסות מעשית בעריכת ראיון.

2 ש"ס / ש' / 60 (השיעור יתקיים אחת לשבועיים תאריכי השיעורים יפורסמו בנפרד)

ש' 37009 ד"ר צחי ארנון ה' 14:15-15:45

אתיקה בייעוץ החינוכי

בקורס נדון במושג אתיקה, ובמשמעויותיו. נפגש עם מגוון שאלות אתיות אשר להן בין היתר גם השלכות בעבודה הייעוצית היומיומית. בין היתר נדון במצבים רגישים כגון שמירת סודיות, חובת דיווח, טובת הילד, מחויבות למערכת. כמו כן תידון שאלת והנאמנות והמחויבות למקצוע, ותפקידו של היועץ החינוכי בשמירת הקוד האתי ויישומו בבית הספר. הקורס יועבר בשילוב הרצאות, דיונים, העלאת דילמות אתיות על ידי הסטודנטים וניתוחן בכיתה.

2 שש"ס / ש' / 60

א' 37307 ד"ר אסנת דור ב' 08:30-10:00

התנסות מעשית

הסטודנטים יצפו ויתנסו בעבודה מעשית בייעוץ בבתי הספר באזור, במהלך יום בשבוע במשך שנתיים. יחשפו ויתנסו בייעוץ פרטני, קבוצתי ומערכתי בביה"ס ויצוידו בכלים מקצועיים חדשנים, ידונו ויתלבטו בדילמות מעשיות אתיות ומקצועיות. הלמידה, התרגול וההתנסות באופן חי בביה"ס ובכיתה מטרתם לאפשר גיבוש זהות מקצועית יעוצית.

4 שש"ס / פ' / 60 (השיעורים יתקיימו בהתאמה לקורס "מבוא לראיון ייעוצי למתקדמים" פירוט שיעורים יפורסם בהמשך)

ש' 37101 גבי ענת יצחק-פישמן סמ' א' יום ה' 14:15-15:45, סמ' ב' יום ה' 16:15-17:45

ש' 37101 גבי ענת יצחק-פישמן סמ' א' יום ה' 16:15-17:45, סמ' ב' יום ה' 14:15-15:45

אבחון בית הספר בהיבט מערכתי-מיפוי זיהוי נקודות חוזק וקושי-א'

מטרות הקורס על שני חלקי-א' ו-ב': פיתוח הכושר לראות את מפת המערכת, תוך אבחון מוקדי קונפליקט וקושי, קיימים ופוטנציאליים, יחד עם מציאת דרכים אפשריות להשגת יתר אפקטיביות ולהעצמה; עמידה על מקומו/ה ותפקידיו/יה של יועץ/ת החינוך במערכת הבית ספרית; קישור כל הנ"ל לתיאוריה, למחקר ולמושגים המדעיים.

בחלק א' של הקורס נבנה מערך קריטריונים להתבוננות ולאבחון של גורמים ותופעות בחיי בית הספר, תוך היעזרות בספרות מדעית; הסטודנטים יצפו (בצוותים) בבית הספר בתחומים מוגדרים, על-פי קריטריונים ותבניות שיבחרו; הם יכינו רפרט על רישומי תצפיותיהם ויצגו אוו בכיתה; נגבש יחד רעיונות לקידום תפקידי יועץ/ת החינוך.

2 שש"ס / סד' / 60

א' 37104 פרופ' ישעיהו תדמור ב' 10:15-11:45

עקרונות והתנסות בהנחיית קבוצות

מטרתו הבסיסית של קורס זה הינה לאפשר לתלמידי הייעוץ החינוכי להכיר את הבסיס התיאורטי ואת הידע והמיומנות הנדרשים לצורך הבנה, ארגון והנחיה מעשית של קבוצות במסגרת השדה הייעוצי. עם סיומו של הקורס על התלמיד להפגין ידע ויכולות בתחומים הבאים: מערכות היחסים שבין חיי יומיום ותהליכים קבוצתיים, היתרונות והחסרונות של עבודה קבוצתית בשדה הייעוץ החינוכי, שלבים בהתפתחות הקבוצה, ניהול ומנהיגות בקבוצה, מיומנויות תקשורת בקבוצה, מודלים תיאורטיים של עבודה קבוצתית בשדה הייעוצי, חוק ואתיקה בעבודה קבוצתית, התמודדות עם קונפליקטים בקבוצה, וניתוח תהליכים דינמיים בקבוצה. תהליך הלמידה ישלב למידה תיאורטית והתנסות חוויתית תוך השתתפות בקבוצת עמיתים. במהלך ההתנסות בקבוצה יינתן דגש לפיתוח מודעות אישית של התלמיד לעצמו ולזולת בקבוצה.

4 שש"ס / סד' / 60

ב' 37017 ד"ר אורה פלג יום ב' 16:15-19:45 (מעודכן נכון ל-10.01.11)

סמינריון מחקרי

ייעוץ למשפחה

בסמינריון זה תסקרנה גישות תיאורטיות המציגות את המשפחה כמערכת, תוך העמקה בתיאוריה ובמחקר של הגישה הבין-דורית. יושם דגש על בחינת שלבי ההתפתחות של המשפחה, תוך התייחסות למצבי הלחץ ההתפתחותיים והפאתומיים הצפויים במשפחה, ולהשפעתם על תפקוד הילד בבית ובבית-הספר. מטרות הקורס הינן להגביר ידע והבנה של הסטודנטים לגבי התיאוריות המרכזיות בתחום המשפחה, להגביר את מודעותם לגבי תהליכים המתרחשים במשפחותיהם, ולהקנות ידע בסיסי בחקר משפחות. על מנת להשיג את המטרות הללו יתבקשו הסטודנטים לקרוא ספרות מחקרית עדכנית שתהווה בסיס למחקר אותו יבצעו בנושא משפחתי. יש לציין כי הקורס ילווה במספר בהדגמות ודיונים לצורך תרגול והמחשה של טכניקות משפחתיות.

4 שש"ס / סמ' / 60

ש' 37205 ד"ר אורה פלג ב' יום ב' 12:15-13:45 (מעודכן נכון ל-10.01.11)

ייעוץ להפרעות התנהגות בכיתה ובבית הספר

מטרת הסמינריון הינה להקנות לסטודנטים ידע מעמיק ויכולות ניתוח וחשיבה מדעית בהבנה ובחקר של עקרונות ומיומנויות בניווט כיתה יעיל. באופן ספציפי יידונו נושאים של הבנת משתנים אקולוגיים המשפיעים על האקלים הכיתתי ויכולת הניווט של המורה. כמו כן ייסקרו מבחר מיומנויות אינטראקציה וטיפול המתועדות כיעילות בתחומים של הגברת מוטיבציה, למידה ורכישת ערכי התנהגות אחראית ובוגרת ומניעת הצקה ואלימות של ילדים.

4 ש"ס / סמ' / 60

ש' 37206 פרופ' עמוס רולידר ה' 08:15-09:45

שנה ב'

תיאוריות של גיל התבגרות וייעוץ למשפחה בגיל התבגרות

הקורס יציג תהליכי צמיחה, גדילה, שינוי, בריאות נפש, והפרעות נפשיות של מתבגרים וההשפעה האינטראקציונית של תהליכים אלו על טיב הקשר בין מתבגרים והוריהם. יודגשו הסברים של תקופת התבגרות על פי התיאוריה של אריקסון, אדלר ואליס. בנוסף נלמד אפשרויות של עבודה ייעוצית עם מתבגרים והוריהם בהקשר לבעיות כגון: הפרעות בזהות המינית, הפרעות אכילה, ניסיונות אובדניים, התמכרויות, הפרעות חרדה ודחק פוסט-טראומטי והשפעות כל הנ"ל על התפקוד בבית הספר. ההדגש יהיה על בניית תוכניות מניעה ותוכניות התערבויות מערכתיות ורגישות תרבות. במהלך הקורס סטודנטים יתרגלו תכנון התערבויות מקצועיות לבעיותיהם של מתבגרים ומתן הדרכה להוריהם.

2 ש"ס / ש' / 60

ז: 37014, 37015

ב' 37020 פרופ' ח'אולה אבו בקר ג' 16:15-17:45

טיפול משפחתי-יישום לעבודת היועץ בביה"ס

קורס זה מתמקד ביישום עקרונות הטיפול המשפחתי בעבודת היועץ בבית הספר. תתבצע הכרת מושגים תיאורטיים וגישות מרכזיות בטיפול משפחתי (בהן הגישה המבנית, ההומניסטית, הבין דורית והאסטרטגית). כמו כן יפתחו הסטודנטים מיומנויות אבחון והתבוננות על מצבים ותהליכים במשפחה, תוך היכרות מעגל החיים המשפחתי – כחלק מכלי האבחון בהתבוננות במערכת המשפחתי. תתורגל התבוננות וניתוח מאפיינים משפחתיים אשר יכולים לקדם את עבודת היועץ, ולהגביר את המשמעותיות והרלוונטיות של התערבויות הננקטות על ידו ובבית הספר.

2 ש"ס / ש' / 60

א' 37018 ד"ר אורה פלג ג' 10:15-11:45

היבטים ודגשים בעבודה עם הורים בביה"ס

קורס זה יעסוק בהיכרות עם ההשלכות של תמורות העשורים האחרונים על עבודת בית הספר בהקשר לעבודתו עם הורים. יידונו הרעיון הפוסט-מודרני, ומהות ההורות הפוסט-מודרנית בהשוואה לזו המודרנית. יזכו להתייחסות המאפיינים והאתגרים המאפיינים את ההורות העכשווית. הסטודנטים יתוודעו לתמורות במאפיינים במערכת היחסים בין הורים וצוות בית הספר וכירו כלים וגישות שנועדו לייעל ולקדם עבודה עם הורים בבית הספר.

2 ש"ס / ש' / 60

ב' 37019 ד"ר אסנת דור ג' 08:30-10:00

תהליכים ומודלים בייעוץ לקריירה

הקורס יעסוק בתהליכים חברתיים והקשרם לעולם העבודה. יבחנו תמורות העשורים האחרונים בהתייחס לבחירת מקצוע, והכוונה מקצועית, יידונו התיאוריות המרכזיות בבחירת מקצוע והתפתחות מודעות מקצועית, בשלבי ההתפתחות השונים. כמו כן תדון הסוגיה המתייחסת למקומו של היועץ החינוכי, לצד אנשי החינוך בליווי תלמידים בהקשר לבחירה מקצועית.

2 ש"ס / ש' / 60

ב' 37016 ד"ר אסנת דור ג' 10:15-11:45

עקרונות והתנסות בהנחיית קבוצות

מטרתו הבסיסית של קורס זה הינה לאפשר לתלמידי הייעוץ החינוכי להכיר את הבסיס התיאורטי ואת הידע והמיומנות הנדרשים לצורך הבנה, ארגון והנחיה מעשית של קבוצות במסגרת השדה הייעוצי. עם סיומו של הקורס על התלמיד להפגין ידע ויכולות בתחומים הבאים: מערכות היחסים שבין חיי יומיום ותהליכים קבוצתיים, היתרונות והחסרונות של עבודה קבוצתית בשדה הייעוץ החינוכי, שלבים בהתפתחות הקבוצה, ניהול ומנהיגות בקבוצה, מיומנויות תקשורת בקבוצה, מודלים תיאורטיים של עבודה קבוצתית בשדה הייעוצי, חוק ואתיקה בעבודה קבוצתית, התמודדות עם קונפליקטים בקבוצה, וניתוח תהליכים דינמיים בקבוצה. תהליך הלמידה ישלב למידה תיאורטית והתנסות חוויתית תוך השתתפות בקבוצת עמיתים. במהלך ההתנסות בקבוצה ינתן דגש לפיתוח מודעות אישית של התלמיד לעצמו ולזולת בקבוצה.

4 שש"ס / סד' / 60

א' 37017 ד"ר אורה פלג ד' 15:15-15:45

תוכנית התערבות ייעוצית-תכנון והערכה

בקורס זה יכיר הסטודנט מגוון תוכניות התערבות ייעוציות: תוכניות מניעה, התפתחות, התערבות בעת משבר וכו', ילמד להבחין בין תוכניות פרואקטיביות וריאקטיביות, ילמד לבנות תוכנית התערבות ייעוצית כתהליך: מיפוי ואיתור צרכים, הגדרת מטרות ורציונאל, בניית סדרת פגישות, ואף פיתוח דרכים למשוב, מעקב והערכה. כל זה תוך קריאה, תרגול בכתה, הצגה והנחיה וקבלת משוב.

4 שש"ס / ש' / 60

ש' 37102 ד"ר אורה פלג ג' 15:15-15:45

התנסות מעשית למתקדמים

הסטודנטים יצפו ויתנסו בעבודה מעשית בייעוץ בבתי הספר באזור, במהלך יום בשבוע במשך שנתיים. יחשפו ויתנסו בייעוץ פרטני, קבוצתי ומערכתי בביה"ס ויצוידו בכלים מקצועיים חדשנים, ידונו ויתלבטו בדילמות מעשיות אתיות ומקצועיות. הלמידה, התרגול וההתנסות באופן חי בביה"ס ובכתה מטרתם לאפשר גיבוש זהות מקצועית ייעוצית.

4 שש"ס / פ' / 60

ש' 37103 גב' חביבה פורטל ד' 10:00-10:30

ש' 37103 גב' חביבה פורטל ד' 11:45-10:15

סדנה לליווי כתיבת עבודת גמר

הסדנה תינתן לכל הסטודנטים הכותבים עבודות גמר, כל אחד/ת מהם בהנחיית מרצה. שלוש מטרות לסדנה: (א) להעלות את היכולות של הסטודנטים בתחום הכתיבה האקדמית; (ב) לעסוק יחד בטקסטים המשמשים את רוב הכותבים ולבחון אפשרויות למיזוג ולניתוח משווה ביניהם; (ג) לקיים שיח מובנה בקרב הסטודנטים בנושאים של עבודות הגמר ולתרום בכך להבהרת התמונה הכוללת, האינטגרטיבית, של תפקידי הייעוץ החינוכי.

2 שש"ס / סד' / עובר

ש' 37003 פרופ' ישעיהו תדמור ג' 13:45-12:15 (הסדנה תתקיים אחת לשבועיים)

היבטים ייעוציים בשילוב הילד בעל הצרכים המיוחדים

הקורס מיועד להקנות ידע תיאורטי ושיטות של התערבות מערכתית בית-ספרית לשיפור התפקוד של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים, על רקע קיומם של: עיכובים והפרעות בהתפתחות, ליקויים בתפקודים חושיים (כבדי-שמיעה וכבדי-ראיה), ליקויים בתהליכי הלמידה, הפרעת קשב ויתר-פעילות, פיגור שכלי ואוטיזם. יוצגו גישות שונות בנוגע לשילוב הילד בעל הצרכים המיוחדים בכיתה רגילה, ונדון בממצאי מחקרים עדכניים בנוגע לתנאים הנחוצים לתוכנית השילוב.

2 שש"ס / ש' / 60

ייפתח בשנה"ל תשע"ב

אבחון בית הספר בהיבט מערכתי- מיפוי וזיהוי נקודות חוזק וקושי-ב'

מטרות הקורס על שני חלקי-א' ו-ב': פיתוח הכושר לראות את מפת המערכת, תוך אבחון מוקדי קונפליקט וקושי, קיימים ופוטנציאליים, יחד עם מציאת דרכים אפשריות להשגת יתר אפקטיביות ולהעצמה; עמידה על מקומו/ה ותפקידיו/יה של יועץ/ת החינוך במערכת הבית ספרית; קישור כל הנ"ל לתיאוריה, למחקר ולמושגים המדעיים.

בחלק א' של הקורס נבנה מערך קריטריונים להתבוננות ולאבחון של גורמים ותופעות בחיי בית הספר, תוך היעזרות בספרות מדעית; הסטודנטים יצפו (בצוותים) בבית הספר בתחומים מוגדרים, על-פי קריטריונים ותבחינים שיבחרו; הם יכינו רפראט על רישומי תצפיותיהם ויצגו אוו בכיתה; נגבש יחד רעיונות לקידום תפקידי יועץ/ת החינוך.

2 שש"ס / סד' / 60

ייפתח בשנה"ל תשע"ב

סמינריון מחקרי

יעוץ וטיפול במניעת אלימות במערכת החינוך והקהילה

הסמינריון יעניק ידע תיאורטי בנושא אלימות מינית, ידע והתנסות בשדה בנושא חקר הבעיה; רכישת כלים לאיתור וטיפול; בניית תוכנית מניעה בית ספרית; רכישת כלים להעלאת המודעות של צוות בית הספר וציבור ההורים והקהילה בנושא איתור, טיפול ומניעה. בנוסף תעשה היכרות עם תוכניות חינוכיות וספרות ילדים מתאימים לשימוש לצרכי מניעה ו/או ייעוץ ו/או טיפול בנושא. במהלך הסמינריון, סטודנטים יתרגלו את חקר הנושא על פי שיטות מחקר איכותניות ו/או כמותיות.

4 שש"ס / סמ' / 60

ש' 37208 פרופ' ח'אולה אבו בקר סמ' א' ג' 08: 30-10: 00, סמ' ב' ג' 18: 15-19: 45

כלים ביבלותרפיים, ריגושיים ופסיכולוגיים בעבודתו של היועץ

הסמינריון יבקש לבחון את מגוון ההיבטים הפילוסופיים, הפסיכולוגיים, הטיפוליים והייעוציים בעבודתו של היועץ המבקש להשתמש בכלים ביבלותרפיים, ריגושיים ופסיכולוגיים. במרכז תעמוד תפיסתו של היועץ כמתמודד עם כוליותו של הילד על מגוון ההיבטים הקוגניטיביים, הריגושיים; היצירתיים של עולמו.

4 שש"ס / סמ' / 60

ש' 37211 פרופ' אדיר כהן ד' 08: 30-10: 00

קורסי בחירה (יש לבחור קורס אחד)

גישות עדכניות ביעוץ החינוכי

בקורס זה הסטודנטים יכירו תיאוריות חדשניות ביעוץ: התיאוריה הנרטיבית, הגישה הממוקדת בפתרון וגישת הכוחות, יבינו את תפיסת העולם והעמדה הטיפולית שבבסיס גישות אלה, ואף יתרגלו את שיטות ההתערבות הנגזרות מהן, כדי שיעמדו לרשותם ככלי עבודה.

2 שש"ס / ש' / 60

ב' 37012 ד"ר דובי לופי ד' 10: 15-11: 45

יעוץ להתמודדות עם מצבי לחץ

בקורס נדון בהיבטים התיאורטיים והטיפוליים של מצבי לחץ אקוטים, ובמשמעויותיהם. נפגש עם מגוון שיטות התערבות עם מצבים של אסונות ומשברים קהילתיים, אשר להם השלכות בעבודה הייעוצית. נדון באופן מעמיק בהבדלים התיאורטיים והיישומיים בין התערבות במצבי רגיעה להתערבות במצבי חרום. כמו כן תידון שאלת תפקידיו המערכתיים והארגוניים של היועץ בשעת התערבות במצבי לחץ בית-ספריים וקהילתיים.

2 שש"ס / ש' / 60

ב' 37310 ד"ר אורה פלג ד' 12: 15-13: 45

תוכנית השלמות לקראת לימודי התואר השני ביעוץ חינוכי

ש"ס	שם הקורס
2	מבוא לפסיכולוגיה
2	פסיכולוגיה של האישיות
2	פסיכולוגיה אבנורמלית
2	מבוא ליעוץ חינוכי
2	ליקויי למידה
4	מבוא לריאיון הייעוץ
4	שיטות מחקר
18	סה"כ

* מתכונת ההשלמות לכל תלמיד נקבעת על פי לימודיו הקודמים.

תנאי מעבר

ציון עובר של 80 לפחות בכל הקורסים.
ממוצע כללי של 85 לפחות.

מבוא לפסיכולוגיה של החינוך

הקורס יקנה לתלמידים ידע בסיסי בפסיכולוגיה. במסגרת הקורס יכירו הסטודנטים את התיאוריות, הגישות ודרכי המחקר השונים בתחום. הקורס יסקר את הנושאים הבאים: רקע היסטורי, התפתחות, חישה, תפיסה, מצבי תודעה, זיכרון, פסיכולוגיה חברתית, שפה וחשיבה, הנעה, רגשות, הבדלים בינאישיים, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה ופסיכותרפיה. במסגרת התרגיל הסטודנטים ילמדו גם כתיבה מדעית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 80

ב' 33026 ד"ר מורן שוהם ד' 10:15-11:45

מבוא לפסיכולוגיה של החינוך-תרגיל

4 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

ב' 33026 גב' מיכל אלון-תירוש ד' 12:15-13:45

ב' 33026 גב' מיכל אלון-תירוש ד' 14:15-15:45

תורת האישיות

הבנת האישיות על פי גישות שונות: פסיכו-דינאמיות, הומאניסטיות, קוגניטיביות ומבוססי-מחקר (ניתוח גורמים). בקורס ידונו שאלות מרכזיות כגון טבעו של האדם, השפעות תורשה וסביבה, דטרמיניזם לעומת חופש הרצון, יציבות המבנה האישיותי ויכולת הניבוי שלו מעבר למצבים. תשומת לב מיוחדת תינתן לתהליכי ההתפתחות, מבנה האישיות והדינאמיקה האינטרא-פסיכית בתוך האישיות והשלכותיהם על התפקוד של הפרט במישור ההתנהגות הגלויה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 80

ב' 33050 ד"ר מורן שוהם ד' 12:15-13:45

פסיכולוגיה אבנורמלית

הכרת תחום הפסיכופתולוגיה של ילדים, בני נוער ומבוגרים. בקורס זה נעסוק בהיבטים הפסיכו פתולוגיים של הפרעות, ובכלל זה האטיולוגיה, הסימפטומים והאפיונים של הפרעות השונות, מהלך ההתפתחות הנפשית והתפקודית של הסובלים מהפרעות אלה, תיאוריות שהוצעו להסבר התופעות, ודרכי הטיפול בהן.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 80

א' 33051 ד"ר דויד יגיל ד' 12:15-13:45

מבוא ליעוץ

מטרת הקורס היא עריכת היכרות ראשונית עם תחום היעוץ באופן כללי ועם תחום היעוץ החינוכי בפרט. במהלך הקורס יוצגו הנושאים בהם עוסקים ביעוץ חינוכי, הרקע ההיסטורי להתפתחות התחום, ההבדלים בין יעוץ לפסיכולוגיה קלינית, יחסים בין עוזר/ת לנעזר/ת, ההכשרה הנדרשת לעיסוק ביעוץ חינוכי ומאפייני המערכת העושה שימוש בשירותים אילו. כמו-כן, יתוארו שיטות ייעוץ ודרכים להשגת מטרת היעוץ החינוכי.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 80

א' 33037 ד"ר דובי לופי ד' 08:30-10:00

ליקויי למידה

הקורס יעסוק בשלושת ליקויי הלמידה הקלאסיים שהם: ליקוי בקריאה (דיסלקציה), ליקוי בכתיבה (דיסגרפיה), וליקוי בחשבון (דיס קלקוליה). בנוסף לכך יעסוק הקורס בתחומים שהם לא ליקויי למידה קלאסיים אך מהווים קשיים משמעותיים בלמידה והם: הפרעות קשב וריכוז, הפרעות בזיכרון, הפרעות בהתמצאות מרחבית, והפרעות בתפיסת השפה. בקורס ייסקרו הליקויים מההיבטים הבאים: הסיבות והגורמים להיווצרות הבעיה; דרך האבחון; דרך הטיפול; והשלכות רגשיות ונפשיות של ליקויי הלמידה על הילד/נער הנפגע. יוצגו דוגמאות מהשטח שיעזרו להבנת הבעיה ודרכי ההתמודדות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 80

ב' 33015 ד"ר דובי לופי ד' 16:15-17:45

מבוא לראיון הייעוץ

הקורס יעסוק ביסודות תורת הראיון הקליני המסייע. הקורס יתנהל במתכונת של למידה והתנסות אישית בעריכת ראיון. הסטודנטים ישתתפו בקבוצת למידה והדרכה שבה יידונו התנסויותיהם בעריכת ראיון.

4 שש"ס / 4 נ"ז / סד' / 80

א' 33048 ד"ר צחי ארנון ד' 14:15-17:45

שיטות מחקר

מטרות הקורס הן הקניית ידע בנושאים הקשורים לעריכת מחקרים אמפיריים במדעי החברה, הכרת מערכי מחקר שונים וכלים סטטיסטיים לניתוחם, ניתוח מחקרים קיימים, קריאה ביקורתית של עבודות מחקר אמפיריות, וכתיבת דוחות מדעיים. הנושאים התיאורטיים ילוו בקריאה שוטפת ובתרגול הניתוחים הסטטיסטיים בתוכנת ה-SPSS.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 80

ש' 30008 מר אוהד מרכוס סמ' א' א' 08:30-10:00, סמ' ב' ג' 08:30-10:00

ש' 30008 מר אוהד מרכוס סמ' א' א' 08:30-10:00, סמ' ב' א' 12:15-13:45

שיטות מחקר-תרגול

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 30008 גבי לימור ודס א' 10:15-11:45

א' 30008 גבי לימור ודס א' 12:15-11:45

א' 30008 גבי לימור ודס ב' 10:15-11:45

א' 30008 גבי לימור ודס ב' 12:15-13:45

ב' 30008 גבי לימור ודס א' 08:30-10:00

ב' 30008 גבי לימור ודס א' 10:15-11:45

ב' 30008 גבי לימור ודס ג' 10:15-11:45

ב' 30008 גבי לימור ודס ג' 12:15-13:45

אפשרות נוספת

שיטות מחקר

מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים מושגים בסיסיים בתפיסת העולם המדעית ובטכניקות המקובלות במדעי החברה, תוך הדגשה והדגמה של הבעיות הייחודיות והגישות הנמצאות בשימוש בקרימינולוגיה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 80

ש' 32325 פרופ' גיורא רהב סמ' א' א' 10:15-11:45, סמ' ב' ב' 14:15-15:45

שיטות מחקר-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

ש' 32325 טרם נקבע סמ' א' א' 08:30-10:00, סמ' ב' ב' 16:15-17:45

קורסי השלמה עבור סטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תש"ע

מבוא לסוציולוגיה של החינוך א'

מטרת הקורס להקנות לסטודנט מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות בסוציולוגיה ובסוציולוגיה של החינוך, ככלים לניתוח ולהבנה של מערכת החינוך, של המציאות הבית ספרית ושל תהליכי חינוך כחלק מהמציאות החברתית הכללית בארץ ובעולם. ביניהם: חיברות וסטייה, הון אנושי וריבוד, שוויון הזדמנויות ומצוינות, בידול ואינטגרציה, פלורליזם ואחידות, מבחני מיון והשכלה גבוהה. הקורס יאפשר לסטודנטים להעריך את השפעת החברה על החינוך ואת אפשרויותיו של הפרט להשפיע על מערכת החינוך ובתוך מערכת החינוך.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 80

א' 33024 ד"ר שלמה גץ ה' 10:15-11:45

מבוא לסוציולוגיה של החינוך א'-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 33024 גבי עמית רוטמן ד' 16:15-17:45

א' 33024 גבי מיכל שמיר ד' 14:15-15:45

מבוא לסוציולוגיה של החינוך ב'

מטרת הקורס להקנות לסטודנט מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות בסוציולוגיה ובסוציולוגיה של החינוך, ככלים לניתוח ולהבנה של מערכת החינוך, של המציאות הבית ספרית ושל תהליכי חינוך כחלק מהמציאות החברתית הכללית בארץ ובעולם. ביניהם: חיברות וסטייה, הון אנושי וריבוד, שוויון הזדמנויות ומצוינות, בידול ואינטגרציה, פלורליזם ואחידות, מבחני מיון והשכלה גבוהה. הקורס יאפשר לסטודנטים להעריך את השפעת החברה על החינוך ואת אפשרויותיו של הפרט להשפיע על מערכת החינוך ובתוך מערכת החינוך.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 80

ק: 33024

ב' 33025 ד"ר שלמה גץ ד' 08:30-10:00

מבוא לסוציולוגיה של החינוך ב'-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

ב' 33025 גבי מיכל שמיר ד' 14:15-15:45

ב' 33025 גבי עמית רוטמן ד' 12:15-13:45

פסיכולוגיה של האישיות

הבנת האישיות על פי גישות שונות: פסיכו דינאמיות, התנהגותיות, קוגניטיביות, הומאניסטיות, ותיאוריות האופי והתכונה. בקורס ידונו שאלות מרכזיות כגון טבעו של האדם, תורשה וסביבה, דטרמיניזם לעומת חופש הרצון, יציבות המבנה האישיותי ויכולת הניבוי שלו מעבר למצבים, בריאות ופתולוגיה, והערכת האישיות. תשומת לב מיוחדת תינתן להבנת תפקיד התרבות בהתפתחות האישיות וגיבושה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 80

א' 31010 ד"ר אלון רז א' 14:15-17:45

אפשרות נוספת

פסיכולוגיה של האישיות

הבנת האישיות על פי גישות שונות: פסיכו-דינאמיות, הומאניסטיות, קוגניטיביות ומבוססי-מחקר (ניתוח גורמים). בקורס ידונו שאלות מרכזיות כגון טבעו של האדם, השפעות תורשה וסביבה, דטרמיניזם לעומת חופש הרצון, יציבות המבנה האישיותי ויכולת הניבוי שלו מעבר למצבים. תשומת לב מיוחדת תינתן לתהליכי ההתפתחות, מבנה האישיות והדינאמיקה האינטרא-פסיכית בתוך האישיות והשלכותיהם על התפקוד של הפרט במישור ההתנהגות הגלויה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 80

ק: 31300

א' 31307 ד"ר דוד יגיל א' 12:15-15:45

פסיכולוגיה אבנורמלית

הכרת תחום הפסיכופתולוגיה של ילדים, בני נוער ומבוגרים. בקורס זה נעסוק בהיבטים הפסיכו פתולוגיים של הפרעות, ובכלל זה האטיולוגיה, הסימפטומים והאפיונים של הפרעות השונות, מהלך ההתפתחות הנפשית והתפקודית של הסובלים מהפרעות אלה, תיאוריות שהוצעו להסבר התופעות, ודרכי הטיפול בהן.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 80

ק: 31300

א' 31308 ד"ר דוד יגיל ג' 08:30-11:45